

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/137/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422010524
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6422010524.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Petra Kvietka, v trestnej veci obžalovaného D. L., stíhaného pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. 01. 2023, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn 2T/87/2022 zo dňa 23. 11. 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora sa z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn 2T/87/2022 zo dňa 23. 11. 2022 bol obž. D. L. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa dopustil tým, že

od presnejšie nezistenej doby roku 2000 do dňa 09.06.2022 pod vplyvom alkoholu, so stupňujúcou sa tendenciou, v rodinnom dome na Ul. G. č. XXX/XX v Q., opakovane - spočiatku raz za tri mesiace, potom asi od roku 2017 každý deň, fyzicky napádal svoju manželku G. L., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom Q., ul. G. č. XXX/XX a to tak, že najprv do nej len strkal a sácal takou intenzitou, že padala na zem a mala modriny, neskôr ju už začal aj udierať päšťou do celého tela, do hlavy, brucha, búchal jej hlavu o zem a keď sa bránila, tak ju kopal nohou, roztrhal jej veci, ktoré mala v tom čase na sebe oblečené, bil ju päťami ako chlapa, pričom nikdy na lekárskom ošetrení nebola, taktiež jej opakovane vulgárne nadával a vyhrážal sa jej smrťou, kde zo strachu spávala oblečená a mala pobalené najnutnejšie veci, aby mohla ujsť z domu, čo aj opakovane bola nútená urobiť - z domu utiecť viackrát aj cez okno a prespať mimo domu, i vonku, kde prechladla a ochorela, raz takto utekala z domu iba v nočnej košeli, keď bol obžalovaný pod vplyvom alkoholu, tak si k dverám izby, v ktorej spávala dávala stoličku alebo iné ťažké predmety, aby sa zobudila, keď sa otvorila dvere na jej izbe, z okna izby si dávala dole sieťku, aby mohla ujsť z domu aj cez okno, pretože keď bol obžalovaný pod vplyvom alkoholu, chodil jej do izby vykrikovať rôzne veci, a keď sa zamkla, tak sa jej do izby dobíjal a búchal jej na dvere, pričom toto jeho správanie negatívne vplývalo na jej psychické i fyzické zdravie, má samovražedné myšlienky a musí brať lieky na upokojenie.

Za toto konanie ho potom okresný súd odsúdil podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1, 2 Tr. zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad a ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zákona zároveň súd uložil obžalovanému obmedzenia, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu, spočívajúce najmä v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Podľa § 51 ods. 5 Tr. zákona páchatel, ktorému bol uložený probačný dohľad je povinný strieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom. Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d), ods. 4, § 74 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému uložil tiež ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že obžalovaný D. L. po zákonom poučení podľa § 257 ods. 1 písm. a/, b/, c/ ods. 2, ods. 4, ods. 5, ods. 7, ods. 8 Tr. por. uviedol „áno, budem vypovedať, nepopieram spáchanie skutku“, súd preto podľa § 257 ods. 7 Tr. por. vyhlásenie obžalovaného prijal. Vzhľadom na tieto okolnosti prvostupňový súd vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaný priznal ku spáchaniu skutku, nevykoná.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu prvostupňový súd prihliadol k ust. § 34 ods. 1, 2, 3, 4, 6 Tr. zák., pričom ako poľahčujúce okolnosti vzal do úvahy podľa § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., keď ustálil, že obžalovaný sa priznal ku spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a napomáhal pri objasnení trestnej činnosti. Zároveň nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák. a preto podľa § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Pri zločine týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3, písm. d/ Tr. zák. mohol uložiť páchatelovi trest odňatia slobody na 7 až 15 rokov. Pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. v rozsahu odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov a 4 mesiace, súd však uložil obžalovanému podľa § 28 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/, n/ Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a to v trvaní troch rokov.

Súd prihliadol na osobu obžalovaného, ktorý doposiaľ priestupkovo postihovaný nebol a bol len trikrát súdne trestaný, pričom posledné odsúdenie bolo z roku 2012 a bolo zahľadené. Zo záverov znaleckého posudku vyplývalo, že po absolvovaní ústavného ochranného protialkoholického liečenia bude resocializácia osobnosti obžalovaného priaznivá. Súd vzal do úvahy, že obžalovaný má 64 rokov, je v dôchodkovom veku, pričom samotný prokurátor v záverečnej reči navrhol uložiť trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom k týmto okolnostiam okresný súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, s podmieneným odkladom výkonu trestu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov a zároveň uložil obžalovanému aj obmedzenia, ktoré spočívali najmä v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, so súčasným uložením probačného dohľadu.

Proti tomuto rozsudku priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní okresný prokurátor zhlásil odvolanie, ktoré neskôr aj písomne odôvodnil, pričom uviedol, že záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a, musí byť v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uložením trestu poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a občanov pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Vzhľadom na celkové vystupovanie, správanie sa obžalovaného, ako aj vzhľadom na závery znaleckých posudkov, je treba brať do úvahy primeranosť trestu na nápravu obžalovaného. Útoky voči G. L. pretrvávali od roku 2000 až do dňa 9.6.2022, kedy bol obžalovaný vzatý do väzby. Samotná poškodená v prípravnom konaní uviedla, tak že násilné konanie jej manžela, ako aj pitie alkoholu sa síce stupňovalo a už bola na tom tak psychicky zle, že neovládala svoj hnev a raz ho opitého sotila, on padol a udral sa. Vzhľadom k týmto okolnostiam okresný prokurátor žiadal uložiť trest, ktorý mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ môže podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry čo do trestu nie je dôvodné.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd stručne a jasne uviedol, ktoré skutočnosti pri ukladaní trestu, vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného, vzal do úvahy a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák. pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti pri rozhodovaní o odvolaní okresného prokurátora vzal do úvahy viaceré veci a to najmä postoj obžalovaného ku svojej trestnej činnosti a vyjadrenie samotnej poškodenej na verejnom zasadnutí, kedy uviedla, že sa pridrižava dôvodov, ktoré uviedla vo svojej žiadosti, ktorá bola zaslaná okresnému súdu a z ktorej vyplýva, že skutočnosti, ktoré uviedla vo výpovedi, sa stali zväčša pred 20 až 30 rokmi. Správanie manžela v stave opitosti za posledné roky nebývalo také agresívne ako predtým, pil však oveľa viac. Dobrovoľnú liečbu svojej závislosti dlhodobo odmietal. Svojimi výpoveďami nechcela dosiahnuť vysokú výšku trestu, aká mu teraz hrozí, išlo jej o to, dostať ho príkazom na protialkoholickú liečbu. On ako človek nie je zlý, všetky problémy robí alkohol.

Za daných okolností a v čase, keď s jeho závislosťou nevládala ďalej fungovať už ani hodinu, podala trestné oznámenie s nádejou, že mu bude nariadené protialkoholické liečenie. Liečbu videla ako jedinou možnú cestu návratu do bežného, spoločenského života a po jeho vyliečení si vie predstaviť život s ním, spolu s vnúčatami a ostatnou rodinou.

Samotný obžalovaný uviedol, že mu je ľúto, čo sa stalo, pričom by sa chcel vrátiť domovej k rodine. Zároveň uviedol, že sa dopúšťal trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu a chápe aj závery znaleckého posudku o jeho alkoholizme.

Vzhľadom k týmto okolnostiam má krajský súd za to, že po preskúmaní úvahy prvostupňového súdu, v súvislosti s použitím § 39 Tr. zák. ako inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody, mal za to, že v danom prípade sú splnené jednoznačne všetky zákonné podmienky pre uloženie trestu s použitím § 39 Tr. zák.

Je zrejmé, že obžalovaný sa po dlhšiu dobu dopúšťal trestnej činnosti voči poškodenej, avšak túto nepopieral, ako to vyplýva aj zo samotného vyhlásenia na hlavnom pojednávaní, zároveň ju oľutoval. Súčasne aj z odpisu z RT vyplýva, že trestnej činnosti sa dopustil naposledy v roku 2012, pričom predmetné odsúdenie je v súčasnosti zahladené. Krajský súd zároveň preskúmal aj skutočnosť, či predmetný trest bol uložený v zákonom stanovenej možnej zníženej trestnej sadzbe a konštatuje, že predmetný trest bol uložený zákonný a správny. Je zrejmé, že podmienený trest s dlhšou skúšobnou dobou, so súčasným uložením probačného dohľadu môže obžalovanému pomôcť zbaviť sa závislosti a to aj v spojitosti s ústavným liečením.

Krajský súd preto nepovažoval odvolanie okresného prokurátora, čo do neprimeranosti uloženého trestu za dôvodné a preto neuznal argumenty smerujúce k uloženiu prísnejšieho trestu a odvolanie postupom podľa § 319 Tr. por.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.